

Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра теорії та історії політичної науки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан філософського факультету Рижак Л. В.

« 26 » 08 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історія політичних вчень (II частина)»

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань	<u>05 «Соціальні та поведінкові науки»</u>
спеціальність	<u>052 «Політологія»</u>
факультет	<u>Філософський</u>
рівня вищої освіти	<u>Перший (бакалаврський)</u>

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія політичних вчень (II частина)» (друга частина)» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» спеціальності 052 «Політологія». – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2022. – 20 с.

Розробник: Бунь Вікторія Вікторівна, кандидат політичних наук, доцент кафедри теорії та історії політичної науки
Мотрен Святослав Миколайович, кандидат політичних наук, асистент кафедри теорії та історії політичної науки

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та історії політичної науки філософського факультету (Протокол №12 від 28. 06. 2022 року)

Завідувач кафедри теорії та історії політичної науки

_____ (доц. Шипунов Г.В.)

«28» червня 2022 року

Схвалено Вченою радою філософського факультету.
Протокол №271/7 від 26. 08. 2022 року

Голова Вченої ради

_____ (доц. Рижак Л. В.)

«26» серпня 2022 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Нормативна
	Спеціальність 052 «Політологія»	
Модулів – 1		<i>Рік підготовки:</i>
Змістових модулів – 1		1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – немає		<i>Семестр</i>
Загальна кількість годин – 150		2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 5,4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: перший (бакалаврський)	<i>Лекції</i>
		32 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>
		32 год.
		<i>Лабораторні</i>
		0 год.
		<i>Самостійна робота</i>
86 год.		
	<i>Індивідуальні завдання: 0 год.</i>	
	<i>Вид контролю: екзамен</i>	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять (лекційних і семінарських) до кількості годин самостійної роботи становить: для денної форми навчання – 1/1,35.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальний курс „Історія політичних вчень (II частина)” є нормативною дисципліною студентів-бакалаврів спеціальності “Політологія”. Вона викладається у 2 семестрі в обсязі 5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Курс спрямовано на оволодіння фактологічним наповненням визначених програмою текстів з тим, аби досконало знати основну проблематику історії політичних вчень, бути здатним розрізняти, порівнювати та інтерпретувати множину поглядів представників історії політичної думки

Логіка вивчення курсу передбачає опрацювання студентами низки першоджерел, а також опанування змістовими положеннями з певного переліку критичної літератури, у результаті чого вони повинні вміти оцінювати контекст, в якому генерувалися ідеї, та зі зворотної перспективи – аналізувати механізм творення історично-соціальної реальності внаслідок домінування тих чи інших ідей.

Навчальну дисципліну «Історія політичних вчень» студенти вивчатимуть у другому семестрі першого року навчання.

Мета: на основі вивчення оригінальних текстів та текстів інтерпретаційних, виробити ґрунтовне розуміння змісту авторських концептів представників політичної думки епох Відродження, Нового Часу та Просвітництва, з’ясувати причини її формування та принципи розвитку у різних аспектах.

Завдання:

- виокремлення і аналіз соціально-політичних та історичних детермінант формування політичної думки визначеного періоду;
- розгляд змістової частини множини політичних концепцій XIV – початку XIX століття;
- виявлення закономірностей становлення та історичної трансформації основних політичних інститутів епох, які вивчатимемо;
- екстраполяція на сучасний політичний процес принципів і механізмів функціонування та зміни системи політичних відносин в окреслений період;
- визначення політичних, правових, економічних, культурно-духовних вимірів буття людини, відстеження їх взаємопроникнення та взаємозалежності;
- оволодіння базовим категоріально-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом політичної науки;
- застосування критичного мислення, раціональної аргументації, аналізу та синтезу; вільне орієнтування у предметній ділянці та базовій специфіці цього сегменту знання.

Після успішного завершення курсу студент набуде:

• **Спеціальних компетентностей:**

- Здатність застосовувати політологічне мислення для розв’язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.
- Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

- Здатність аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.

Програмні результати навчання:

- Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.
- Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.
- Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1. Виникнення і розквіт грецької цивілізації.

1. Ідейні витoki та практичні передумови розвитку елліністичної культури.
2. Класичний період Античності. Золота доба Афін та інших грецьких міст-держав.
3. Феномен античного полісу.
4. Еллінізм. Значення античної спадщини для сучасності

Основні поняття: Античність, філософія, поліс, політика, демократія, метод Сократа, еллінізм, стоїцизм, скептицизм, епікурейство.

Тема 2. Могутність давнього Риму. Католицький синтез.

1. Піднесення, зоряний час, занепад Римської держави.
2. Характеристика епохи Середньовіччя.
3. Призначення філософії: чим філософський світогляд відрізняється від релігійного*.
4. Зміст філософської рефлексії: чому філософи постають водночас причинами і наслідками певного історичного контексту*.
5. Авторитет традиції та одкровення: як позначається на розвитку філософії догматичне мислення*

Основні поняття: Pax Romana, Середньовіччя, традиція, одкровення, догма, християнство, католицький синтез, авторитет, ідеалізм.

Тема 3. Ідейні витoki культури Відродження. Специфіка політико-правових учень цієї епохи.

1. Відродження – Новий Час: *історична реальність* чи винахід-постановка (*теоретичний конструкт*) історіографії 19 ст.
2. Проблема *гуманізму* у політико-правових концепціях мислителів доби Реформації.
3. *Сократичне* мислення vs. *платонічне*: зміст протиставлення.

Основні поняття: Відродження, Новий Час, гуманізм, Реформація, контрреформація, реалізм в політиці.

Тема 4. Прагматичний реалізм Н. Макіавеллі.

1. *Сутність політики*, проблема політичної влади та відносин у поглядах Н. Макіавеллі.
2. *Засоби і мета* політичної діяльності, відповідно до концепції Н. Макіавеллі.
3. Феномен «макіавеллізму».

Основні поняття: влада, політика, еліта, подвійні стандарти, макіавеллізм, авторитарність.

Тема 5. Проблематика політико-правових учень Європи в часи ранніх революцій. Соціально-історичний контекст та інтелектуальна основа.

1. Політичні погляди Ф. Бекона.
 2. Політико-правова концепція Т. Гоббса, за працею «Левіафан».
- Теорії держави та влади у Дж. Локка. Логіка емпіричного і нормативного аналізу.

Основні поняття: освічений абсолютизм, утопія, природний стан, природні права, суспільний договір, війна всіх проти всіх, Левіафан, лібералізм.

Тема 6. Причини (пере) започаткування утопічного жанру в європейській політичній літературі.

1. Т. Мор та його «Утопія».
2. Політична доктрина Т. Кампанелли, за твором «Місто Сонця».
3. Свобода індивіда та питання державного суверенітету в теоріях утопістів.

Основні поняття: утопізм, тоталітаризм, свобода, державний суверенітет, великі географічні відкриття, вестернізація, модернізація, імперіалізм.

Тема 7. Криза феодального ладу та пошук нових форм суспільно-політичних відносин.

1. Світогляд раціоналізму – характеристика, значення для європейської культури.
2. Головні інтенції мислителів та діячів доби Просвітництва як «Ери Розуму».
3. Особливості становлення та розвитку просвітницьких теорій у Франції, Англії та Німеччині.

Основні поняття: раціоналізм, Просвітництво, дискурс, війна, мир, status-quo, феодалізм, капіталістичні відносини.

Тема 8. Сутність та проблемність політичного розвитку напередодні Великої Французької революції.

1. Політична теорія Ш. Л. Монтеск'є.
2. Політичні погляди Ж. Ж. Руссо: теорія «народного суверенітету» і поняття «соціального організму» (*демократія vs. тоталітаризм*).

Основні поняття: абсолютна монархія, конституціоналізм, еволюція, революція, народний суверенітет, невідчужувані права, промислова революція, романтизм.

Тема 9. Кульмінація просвітницьких політико-правових уявлень.

1. Індивідуалістські течії XVIII ст.
2. Зміст відносин за лінією «індивід – держава» у трактуванні мислителів індивідуалістів XVIII ст.
3. Індивідуалізм та Французька революція.

Основні поняття: індивідуалізм, поліцейська держава, деспотизм, конституційна монархія, республіка, егалітаризм.

Тема 10. Спільне і відмінне у політичних ідеологіях періоду Великої французької революції.

1. Концептуальні засади політичного вчення Ж.-А. де Кондорсе.
2. Концептуальні засади теорії консерватизму Едмунда Берка.
3. Реакційно-автократичний консерватизм Жозефа-Марі де Местра і Луї-Габрієля де Бональда.

Основні поняття: лібералізм, соціалізм, консерватизм, реакція, політичний спектр, ідеологія.

Тема 11. Консерватизм: філософський аспект ідеологічного протиставлення лібералізму.

1. Розуміння сутності влади і призначення політики у мислителів-лібералів (*поміrkовані і радикальні тлумачення*).
2. Політична реакція проти принципу індивідуалізму.
3. Філософська позиція Ф. Ніцше. Джерело волі до влади, феномен надлюдини.

Основні поняття: звичай, традиція, трансформація, інститут, реформи, ніцшеанство, надлюдина, провіденціалізм, соціалізація.

Тема 12. Об'єктивні та суб'єктивні чинники виникнення німецької класичної політичної філософії.

1. Романтичний протест проти перетворювальних віянь Просвітництва.
2. Політичний зміст категоричного імперативу І. Канта.
3. Політичний аспект вчення Г. В. Ф. Гегеля про абсолютну ідею та абсолютний дух.

Основні поняття: об'єктивність, суб'єктивізм, абсолютний дух, категоричний імператив, кантіанство, гегельянство, вічний мир

Тема 13. Спільне та особливе в політичних поглядах І. Канта та Г. В. Ф. Гегеля.

1. І. Кант про взаємодію держави і права. Кантівська теорія громадянського суспільства.
2. Специфічність гегелівського вчення про право та громадянське суспільство.

Основні поняття: держава, право, громадянське суспільство, мораль, трансцендентність, діалектика.

Тема 14. Особливості розвитку соціально-політичної думки Західної Європи у XIX столітті.

1. Маркс і діалектичний матеріалізм.
2. Філософія комунізму як переглянутий різновид марксизму
3. Плюралізм альтернативних світоглядних концепцій.

Основні поняття: капіталізм, матеріалізм, націоналізм, буржуазія, комунізм, провінційність, глобалізація.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
л.		п./с.	лаб.	інд.	ср.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1						
Тема 1. Виникнення і розквіт грецької цивілізації.	10	2	2	-	-	6
Тема 2. Могутність давнього Риму. Католицький синтез.	10	2	2	-	-	6
Тема 3. Ідейні витоки культури Відродження.	10	2	2	-	-	6

Специфіка політико-правових учень цієї епохи.						
Тема 4. Прагматичний реалізм Н. Макіавеллі.	10	2	2	-	-	6
Тема 5. Проблематика політико-правових учень Європи в часи ранніх революцій. Соціально-історичний контекст та інтелектуальна основа.	10	2	2	-	-	6
Тема 6. Причини (пере) започаткування утопічного жанру в європейській політичній літературі.	10	2	2	-	-	6
Тема 7. Криза феодального ладу та пошук нових форм суспільно-політичних відносин.	10	2	2	-	-	6
Тема 8. Сутність та проблемність політичного розвитку напередодні Великої Французької революції.	10	2	2			6
Тема 9. Кульмінація просвітницьких політико-правових уявлень.	14	4	4			6
Тема 10. Спільне і відмінне у політичних ідеологіях періоду Великої французької революції.	10	2	2	-	-	6
Тема 11. Консерватизм: філософський аспект ідеологічного протиставлення лібералізму.	10	2	2			6
Тема 12. Об'єктивні та суб'єктивні чинники виникнення німецької класичної політичної філософії.	10	2	2			6
Тема 13. Спільне та особливе в політичних поглядах І. Канта та Г. В. Ф. Гегеля.	10	2	2			6
Тема 14. Особливості розвитку соціально-політичної думки Західної Європи у XIX столітті.	16	4	4			8
Разом – Змістовний модуль 1	150	32	32	-	-	86
РАЗОМ	150	32	32	-	-	86

5. Теми семінарських занять

Змістовий модуль 1

Тема 1. Виникнення і розквіт грецької цивілізації.

(2 год.)

1. Ідейні витoki та практичні передумови розвитку елліністичної культури.
2. Класичний період Античності. Золота доба Афіни та інших грецьких міст-держав.
3. Феномен античного полісу.
4. Еллінізм. Значення античної спадщини для сучасності

Основні поняття: Античність, філософія, поліс, політика, демократія, метод Сократа, еллінізм, стоїцизм, скептицизм, епікурейство.

Тема 2. Могутність давнього Риму. Католицький синтез.

(2 год.)

1. Піднесення, зоряний час, занепад Римської держави.
2. Характеристика епохи Середньовіччя.

3. Призначення філософії: чим філософський світогляд відрізняється від релігійного*.
4. Зміст філософської рефлексії: чому філософи постають водночас причинами і наслідками певного історичного контексту*.
5. Авторитет традиції та одкровення: як позначається на розвитку філософії догматичне мислення*

Основні поняття: Рах Романа, Середньовіччя, традиція, одкровення, догма, християнство, католицький синтез, авторитет, ідеалізм.

Тема 3. Ідейні витоки культури Відродження. Специфіка політико-правових учень цієї епохи.

(2 год.)

1. Відродження – Новий Час: історична реальність чи винахід-постановка (теоретичний конструкт) історіографії 19 ст.
2. Проблема гуманізму у політико-правових концепціях мислителів доби Реформації.
3. Сократичне мислення vs. платонічне: зміст протиставлення.

Основні поняття: Відродження, Новий Час, гуманізм, Реформація, контрреформація, реалізм в політиці.

Тема 4. Прагматичний реалізм Н. Макіавеллі.

(2 год.)

1. Сутність політики, проблема політичної влади та відносин у поглядах Н. Макіавеллі.
2. Засоби і мета політичної діяльності, відповідно до концепції Н. Макіавеллі.
3. Феномен «макіавеллізму».

Основні поняття: влада, політика, еліта, подвійні стандарти, макіавеллізм, авторитарність.

Тема 5. Проблематика політико-правових учень Європи в часи ранніх революцій. Соціально-історичний контекст та інтелектуальна основа.

(2 год.)

1. Політичні погляди Ф. Бекона.
 2. Політико-правова концепція Т. Гоббса, за працею «Левіафан».
- Теорії держави та влади у Дж. Локка. Логіка емпіричного і нормативного аналізу.

Основні поняття: освічений абсолютизм, утопія, природний стан, природні права, суспільний договір, війна всіх проти всіх, Левіафан, лібералізм.

Тема 6. Причини (пере) започаткування утопічного жанру в європейській політичній літературі.

(2 год.)

1. Т. Мор та його «Утопія».
2. Політична доктрина Т. Кампанелли, за твором «Місто Сонця».
3. Свобода індивіда та питання державного суверенітету в теоріях утопістів.

Основні поняття: утопізм, тоталітаризм, свобода, державний суверенітет, великі географічні відкриття, вестернізація, модернізація, імперіалізм.

Тема 7. Криза феодального ладу та пошук нових форм суспільно-політичних відносин.

(2 год.)

1. Світогляд раціоналізму – характеристика, значення для європейської культури.
2. Головні інтенції мислителів та діячів доби Просвітництва як «Ери Розуму».
3. Особливості становлення та розвитку просвітницьких теорій у Франції, Англії та Німеччині.

Основні поняття: раціоналізм, Просвітництво, дискурс, війна, мир, status-quo, феодалізм, капіталістичні відносини.

Тема 8. Сутність та проблемність політичного розвитку напередодні Великої Французької революції.

(2 год.)

1. Політична теорія Ш. Л. Монтеск'є.
2. Політичні погляди Ж. Ж. Руссо: теорія «народного суверенітету» і поняття «соціального організму» (*демократія vs. тоталітаризм*).

Основні поняття: абсолютна монархія, конституціоналізм, еволюція, революція, народний суверенітет, невідчужувані права, промислова революція, романтизм.

Тема 9. Кульмінація просвітницьких політико-правових уявлень.

(4 год.)

1. Індивідуалістські течії XVIII ст.
2. Зміст відносин за лінією «індивід – держава» у трактуванні мислителів індивідуалістів XVIII ст.
3. Індивідуалізм та Французька революція.

Основні поняття: індивідуалізм, поліцейська держава, деспотизм, конституційна монархія, республіка, егалітаризм.

Тема 10. Спільне і відмінне у політичних ідеологіях періоду Великої французької революції.

(2 год.)

1. Концептуальні засади політичного вчення Ж.-А. де Кондорсе.
2. Концептуальні засади теорії консерватизму Едмунда Берка.
3. Реакційно-автократичний консерватизм Жозефа-Марі де Местра і Луї-Габрієля де Бональда.

Основні поняття: лібералізм, соціалізм, консерватизм, реакція, політичний спектр, ідеологія.

Тема 11. Консерватизм: філософський аспект ідеологічного протиставлення лібералізму.

(2 год.)

1. Розуміння сутності влади і призначення політики у мислителів-лібералів (*помірквані і радикальні тлумачення*).
2. Політична реакція проти принципу індивідуалізму.
3. Філософська позиція Ф. Ніцше. Джерело волі до влади, феномен надлюдини.

Основні поняття: звичай, традиція, трансформація, інститут, реформи, ніцшеанство, надлюдина, провіденціалізм, соціалізація.

Тема 12. Об'єктивні та суб'єктивні чинники виникнення німецької класичної політичної філософії.

(2 год.)

1. Романтичний протест проти перетворювальних віянь Просвітництва.
2. Політичний зміст категоричного імперативу І. Канта.
3. Політичний аспект вчення Г. В. Ф. Гегеля про абсолютну ідею та абсолютний дух.

Основні поняття: об'єктивність, суб'єктивізм, абсолютний дух, категоричний імператив, кантіанство, гегельянство, вічний мир

Тема 13. Спільне та особливе в політичних поглядах І. Канта та Г. В. Ф. Гегеля.

(2 год.)

1. І. Кант про взаємодію держави і права. Кантівська теорія громадянського суспільства.
2. Специфічність гегелівського вчення про право та громадянське суспільство.

Основні поняття: держава, право, громадянське суспільство, мораль, трансцендентність, діалектика.

Тема 14. Особливості розвитку соціально-політичної думки Західної Європи у ХІХ столітті.

(4 год.)

1. Маркс і діалектичний матеріалізм.
2. Філософія комунізму як переглянтий різновид марксизму
3. Плюралізм альтернативних світоглядних концепцій.

Основні поняття: капіталізм, матеріалізм, націоналізм, буржуазія, комунізм, провінційність, глобалізація.

6. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені навчальною програмою.

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Виникнення і розквіт грецької цивілізації.	6
2	Тема 2. Могутність давнього Риму. Католицький синтез.	6
3	Тема 3. Ідейні витoki культури Відродження. Специфіка політико-правових учень цієї епохи.	6
4	Тема 4. Прагматичний реалізм Н. Макіавеллі.	6
5	Тема 5. Проблематика політико-правових учень Європи в часи ранніх революцій. Соціально-історичний контекст та інтелектуальна основа.	6

6	Тема 6. Причини (пере) започаткування утопічного жанру в європейській політичній літературі.	6
7	Тема 7. Криза феодального ладу та пошук нових форм суспільно-політичних відносин.	6
8	Тема 8. Сутність та проблемність політичного розвитку напередодні Великої Французької революції.	6
9	Тема 9. Кульмінація просвітницьких політико-правових уявлень.	6
10	Тема 10. Спільне і відмінне у політичних ідеологіях періоду Великої французької революції.	6
11	Тема 11. Консерватизм: філософський аспект ідеологічного протиставлення лібералізму.	6
12	Тема 12. Об'єктивні та суб'єктивні чинники виникнення німецької класичної політичної філософії.	6
13	Тема 13. Спільне та особливе в політичних поглядах І. Канта та Г. В. Ф. Гегеля.	6
14	Тема 14. Особливості розвитку соціально-політичної думки Західної Європи у XIX столітті.	8
Разом		86

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання не передбачені навчальною програмою.

9. Методи навчання

Навчальний процес здійснюється за традиційною технологією: лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Також передбачено інтерактивне навчання (групові проекти, тьюторство і т.д.).

На лекційних заняттях використовуються передусім словесні методи (розповідь, бесіда, пояснення, лекція, діалог); наочні і практичні методи (ілюстрація, демонстрація, а також презентація); метод синтезу, аналізу, індукції, дедукції тощо. На семінарських заняттях використовуються: дискусія, проблемно-пошуковий, репродуктивний, інтерактивний методи тощо. У рамках самостійної роботи застосовуються дослідницькі методи.

10. Методи контролю

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль

Поточний контроль – це оцінювання знань студента під час семінарських занять, якості виконання домашніх завдань, самостійної роботи та активності студента на занятті.

Поточний контроль рівня засвоєння навчального матеріалу дисципліни „Історія зарубіжних політичних вчень (друга частина)” оцінюється за п'ятибальною шкалою. У кінці семестру виводиться середнє арифметичне усіх одержаних оцінок за відповіді та контрольний замір знань. Одержаний результат множимо на коефіцієнт 10. За семестр студент набирає до 50 балів.

Якщо студент жодного разу не відповідав на семінарських заняттях, матиме за відповідний поточний контроль 0 балів.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- Виступ з основного питання.
- Усна наукова доповідь.
- Доповнення, запитання до виступаючого, рецензія на виступ.
- Участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття.
- Аналіз джерельної і монографічної літератури.
- Письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи тощо).
- Есе (письмова робота, оформлена відповідно до вимог).

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи академічної групи. Позитивна оцінка поточної успішності студента за відсутності пропущених і невідпрацьованих семінарських занять, позитивні оцінки за контрольний замір знань є підставою допуску до підсумкової форми контролю – екзамену.

Контрольний замір знань

Контрольний замір знань проводиться відповідно до графіка навчального процесу.

Оцінка виставляється з урахуванням результатів проведеного контрольного заходу. Використовується п'ятибальна шкала оцінювання.

Контрольні заходи з дисципліни „Історія зарубіжних політичних вчень (друга частина)” проводяться під час семінарських занять в академічній групі відповідно до розкладу занять.

Контрольні заходи проводяться у вигляді письмової контрольної роботи. В окремих випадках можна застосовувати й інші форми контролю: письмові завдання, усні колоквиуми та ін.

До контрольного заходу студент допускається незалежно від результатів поточного контролю. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити самостійні завдання, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

У разі відсутності студента на контрольному заході йому надається право на повторне складання в індивідуальному порядку.

Підсумковий (семестровий) контроль

Позитивна оцінка поточної успішності за умови відсутності пропущених або невідпрацьованих семінарських занять є підставою допуску до підсумкової форми контролю.

З дисципліни „Історія зарубіжних політичних вчень (друга частина)” передбачена така форма звітності, як екзамен. Протягом семестру студент може набрати до 50 балів. На екзамені – максимально 50 балів. Для допуску до екзамену студент повинен набрати за результатами поточного і модульного контролю не менше 26 балів.

Екзамен може бути виставлений за результатами поточного контролю за результатами співбесіди зі студентом.

Екзамен проводиться в усній формі.

11. Розподіл балів, що присвоюється студентам

Максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів із дисципліни, котра завершується екзаменом, становить за поточну успішність 50 балів. На екзамені студент теж може отримати 50 балів.

Поточний контроль та самостійна робота	Сума	Екзамен
--	------	---------

Змістовий модуль 1						50	50
1	2	3	4	5	6		

1, 2 ... 6 – теми семінарських занять у рамках змістовного модуля.

При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Національна шкала	Рейтингова шкала	Шкала ECTS	Пояснення
5 (відмінно)	90-100	A	зараховано
4 (добре)	81-89	B	зараховано
	71-80	C	зараховано
3 (задовільно)	61-70	D	зараховано
	51-60	E	зараховано
2 (незадовільно)	25-50	FX	незараховано
	0-24	F	незараховано без права перездачі

12. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни „Історія зарубіжних політичних вчень (друга частина)”.
2. Силабус і схема курсу „Історія зарубіжних політичних вчень (друга частина)”.
3. Методичні рекомендації для студентів з курсу „Історія зарубіжних політичних вчень (друга частина)” з планом проведення лекційних і семінарських занять та самостійної роботи з курсу, з методами контролю та правилами розподілу балів студентам, а також з питаннями до підсумкового заліку.

13. Основна та додаткова література

Для засвоєння матеріалу дисципліни необхідно опрацювання таких джерел та літератури:

- **Основна:**

- **Тема 1.**

1. Бертран Рассел. Історія західної філософії. – К., 1995
 - 1) Розділ I. Виникнення грецької цивілізації + Розділ II. Мілетська школа
 - 2) Розділ XI. Сократ + Розділ XII. Вплив Спарти + Розділ XIII. Джерела поглядів Платона + Розділ XIV. Утопія Платона + Розділ XV. Теорія ідей + Розділ XVI. Теорія безсмертя у Платона + Розділ VII. Космогонія Платона
 - 3) Розділ XX. Політика Арістотеля + Розділ XXIV. Рання грецька математика і астрономія
 - 4) Розділ XXV. Елліністичний світ + Розділ XXVI. Кініки і скептики + Розділ XXVII. Епікурейці + Розділ XXVIII. Стоїцизм

2. «Секрети укладу античних міст – Афіни» ("Building the Ancient Cities – Athens") (док. фільм)
3. **Секрети укладу античних міст – Рим»** ("Building the Ancient Cities – Roma") (док. фільм)
4. Розквіт давніх цивілізацій. **Як греки змінили світ?** (док. фільм)
5. Розквіт давніх цивілізацій. **Як римляни змінили світ?** (док. фільм)
6. «Агора» (Аgora) Алехандро Аменабара, 2009 (худ. фільм)
7. «Ім'я троянди» (The Name of the Rose) Жана-Жака Анно, 1986 (худ. фільм)
8. «Лікар – учень Авіцени» (The Physician) Філіпа Штйолця, 2013 (худ. фільм)
9. «Венеціанський купець» (The Merchant of Venice) Майкла Редфорда, 2004 (худ. фільм)
10. Чотирисерійний цикл **"Рим: перша наддержава"** (док. фільм)
11. "Юлій Цезар без прикрас" (док. фільм)
12. «Знайомство з давнім Римом» (док. фільм)
13. "Розквіт давніх цивілізацій. Великі народи". 2 сезон. 1 серія – **Карфаген** (док. фільм)
14. Еразм Роттердамський. *Похвала глупоті*
15. Ніколо Макіавеллі. *Державець*
16. Ніколо Макіавеллі. *Роздуми про першу декаду Тіта Лівія*
17. Документальний фільм "Араби" / Розквіт давніх цивілізацій. Великі народи, 3 частина
18. Документальний фільм «Історія Європи» / Досягнення і винагорода, 4 серія
19. Джордж Г. Себайн, Томас Д. Торсон. Історія політичної думки / Макіавеллі. – К., 1997. – 838 с.
20. Томас Гоббс. *Левіафан*
21. Джон Локк. *Два трактати про правління*
22. Томазо Кампанелла. *Місто Сонця*
23. Томас Мор. *Утопія*
24. Євген Ланюк. *Політика і мистецтво / Розум як ідея зв'язку політики і мистецтва в «Еру Розуму»*
25. Альберт Манфред. *Наполеон Бонапарт / Під знаменом ідей Просвітництва*
26. Шарль Луї Монтеск'є. *Про дух законів*
27. Елізабет Бадентер, Робер Бадентер. *Кондорсе. Інтелектуал у політиці*. – К.: Юніверс, 2008. – 568 с. (Життєписи)
28. Джордж Г. Себайн, Томас Д. Торсон. *Історія політичної думки / Франція: занепад природного права*. – К., 1997. – 838 с.
29. Федір Кирилюк. *Історія зарубіжних політичних вчень Нової доби / Політичні вчення доби Великої французької революції: Навч. посібник*. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 414 с.
30. *Теорія консерватизму Едмунда Берка (першоджерело)*
31. Анатолій Романюк. *Історія західних політичних вчень: Політичні доктрини ХХ – початку ХХІ ст. / Політична доктрина консерватизму: навч. посіб.* / А. С. Романюк. – К.: Знання, 2011. – 255 с.
32. Ліон Фейхтвангер. *Гойя або тяжкий шлях пізнання*. Частина 3. Передмова
33. Бертран Рассел. *Історія західної філософії / Від Руссо до наших днів*

34. Джордж Г. Себайн, Томас Д. Торсон. Історія політичної думки / Гегель: діалектика й націоналізм. – К., 1997. – 838 с.
35. Джордж Г. Себайн, Томас Д. Торсон. Історія політичної думки. – К., 1997. – 838 с.
36. Геній сучасного світу: Карл Маркс (док. фільм)
37. Дзеркало історії. Хроніка надій та ілюзій. Якість (док. фільм)
38. Історія Європи. 5 серія. Епоха революцій (док. фільм)
39. Історія Європи. 6 серія. Співвідношення сил (док. фільм)
40. Анатолій Романюк. Історія західних політичних вчень: Політичні доктрини ХХ – початку ХХІ ст. / Політичні доктрини комунізму: навч. посіб. / А. С. Романюк. – К.: Знання, 2011. – 255 с.
41. Федір Булгаков. Із суспільного та літературного життя Заходу / Фрідріх Ніцше
42. Документальний фільм "Генії сучасного світу: Фрідріх Ніцше"

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної роботи

« 29 » жовтня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ ВЧЕНЬ (ІІ ЧАСТИНА)»

Форма навчання	Курс	Семестр	Заг. обсяг (год.)	Всього аудит. (год.)	У тому числі (год.):			Самостійна робота (год.)	Контрольні (модульні) роботи (шт.)	Розрахунково-графічні роботи	Курсові проекти (роботи)	Залік (сем.)	Екзамен (сем.)
					Лекції	Лабораторні	Практичні/ семінарські						
Денна	I	II	150	64	32	0	32	86	1	0	0	0	1

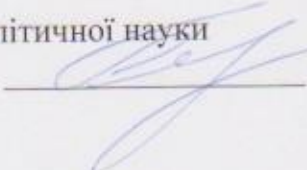
Робоча програма складена на основі ОПП «ПОЛІТОЛОГІЯ» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 052 «Політологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Робоча програма складена Бунь Вікторії Вікторівни, кандидатом політичних наук, доцентом кафедри теорії та історії політичної науки
Мотреном Святославом Миколайовичем, кандидатом політичних наук, асистентом кафедри теорії та історії політичної науки

(вчена ступінь, вчене звання, ім'я та ініціали автора (ів) програми)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та історії політичної науки філософського факультету (Протокол №12 від 28. 06. 2022 року)

Завідувач кафедри теорії та історії політичної науки

_____ (доц. Шипунов Г.В.)

«28» червня 2022 року

Схвалено Вченою радою філософського факультету.
Протокол №271/7 від 26. 08. 2022 року

Голова Вченої ради

_____ (доц. Рижак Л. В.)

«26» серпня 2022 року